

Anyagilag és erkölcsileg megerősödve

A szegedi mezőgazdaság eredményes öt éves terve

E napokban, amikor felszabadulunk újabb ünnepi évfordulójára készülünk, önként jön a gondolat: tekintünk vissza, honnan indult és meddig jutott Szeged mezőgazdasága a második öt éves tervben. Hovorka István, a megyei jogú városi tanács mezőgazdasági osztályának vezetője — munkatársunk kérdéseire válaszolva — az alábbiakat foglalta össze az eredményeket.

Második öt éves tervünk első esztendőjére Szegeden lényegében befejeződött a mezőgazdaság szocialista átszervezése. 1960-ban 10 ezer 328 kataszteri hold közös területen fogott munkához a város parasztsága, mely korábban több ezernyi apró parcellán meglehetősen elmaradott feltételek mellett gazdálkodott. Menet közben a Felszabadulás és az algyői Petőfi tsz-ek egyesülése révén 13 ezer 455 holdra gyarapodott a város közös határa, melyből 11 ezer 225 hold a szántóterület. Az egyesített nagy táblákon tudományosan megalapozott termelés bontakozott ki, s ez a munka öt év alatt a szegedi tsz-ek hatalmas erkölcsi, gazdasági megerősödését eredményezte.

A számok nyelvén

Íme a számok: 1960-ban tsz-eink összes állóeszközeinek értéke még csupán 51 millió 163 ezer forint volt. A második öt éves terv végére a közös épületek, termelőberendezések értéke — melyeket az állóeszközök fogalmával jelölünk — már 137 millió 894 ezer forintra szökött fel. A gyarapodás 269 százalékos. A szövetkezeti forgóeszközök értéke — melyek egy év alatt fordultak meg a termelésben — a tervidőszakban 225 százalékos fejlődést mutat. Többekévesebb kiegészítővezető vezetésre, előrelátó gazdálkodásra vall, hogy a tehermentes tiszta vagyon öt év alatt megnégyszereződött, s jelenleg több mint 94 millió forint értékét képviseli. A fel nem osztható szövetkezeti alapok 13,5 millió forinttal közel 71 millió forintra gyarapodtak.

E nagyszerű számok tükrében természetes következményként jelentkezik az áruhozamok nagymértékű növekedése. A szegedi tsz-ek 1965-ben 250 százalékkal termeltek több kenyérgabonát, kukoricát, zöldségféléket, s hizlaltak több állatot, mint amennyit 1960-ban produkált Szeged mezőgazdasága. Jellemző a termelés fejlődésére, hogy 1960-ban egy holdnyi területről átlagosan csak 2 ezer 780 forint értékű aru jutott el a fogyasztókhoz, tavaly viszont már 6 ezer 248 forintnyi árut számláltak el holdanként átlagosan városunk szövetkezeti gazdái.

Gyors termelésnövekedés

Felépültek a növénytermesztés számára az új termálműves hajtatótelepek. A 800 holdas öntözőtelep is — melyet a Felszabadulás Tsz-ben létesítettek — nagy hatással van a terméseredmények gyors növekedésére. Két évvel ezelőtt megkezdtek Szeged tsz-eiben a nagyobb beruházásokat igénylő állattenyésztési profilok kialakítását. Már korábban üzembe helyezték az Új Élet és a Móra Ferenc tsz-ek modern csibenevelő telepeit, melyek évente több mint 300 ezer húscsibét adnak a fogyasztóknak. A közös állattenyésztési fejlesztése most is nagy lendülettel halad. Az Új Élet, a Felszabadulás és a Haladás tsz-ekben épülő komplex szarvasmarha tenyésztelepeken újabb ezer tenyészállatot tudnak majd elhelyezni. Ezek a telepek biztosítják városunk zavarlatlan tejlátását.

A legeredményesebb esztendő tavaly zárták szövetkezeteink, jóllehet az ismert elemi csapások komolyan károsították őket. 1965-ben 9,7 százalékkal nőtt a közös vagyon, s ezzel együtt most megközelíti a 172 millió forintot. Az összertermelésük 64 százalékát áruként értékesítették. Az államnak és a szabadpiacokon eladott áruk értéke 63,6 millió forint volt s ez 8,1 százalékkal több az egy évvel korábbi értékesítésnél.

Kedvezőbb önköltségek

A termelési szint tavaly csak a Felszabadulás Tsz-ben csökkent, a rizs- és a zöldségtermesztésben leletkezett elemi károk miatt. Az önköltségek is egyre kedvezőbb alakulnak, bár egyes cikkféléseknél még mindig indokolatlanul nagy eltérések tapasztalhatók. Például a Haladás Tsz 1965-ben 282 forintért állított elő egy mázsa búzát. Ugyanez a termék az Új Élet Tsz-ben tavaly már csak 104 forintba került. Hasonló a helyzet a kukoricával is. Megközelítően pontos számítások szerint a Felszabadulás Tsz-ben 220 forintért, a Móra Ferenc Tsz-ben pedig 108 forintért tudtak előállítani egy-egy mázsa kukoricát. Egy kilogramm hizott marhahúsról jutó termelési költség a Móra Ferenc Tsz-ben 19 forint 50 fillér volt tavaly, ugyanez az Új Élet Tsz-ben pedig 45 forint 61 fillérbe került a végzett felmérések szerint.

E nagy, mondhatnánk tájformáló munkában emberi számításait is jól megtalálták a gazdák. A növekvő munkakedvet, felegyelmet bizonyítja, hogy a tavaly kiosztott jövedelmek összesen már 37 millió 314 ezer forintra emelkedtek, s ez 13 százalékkal több az előző évinél. Ebben a vonatkozásban a legnagyobb fejlődés a Móra Ferenc és az Új Élet tsz-ekben látható, ahol a múlt évben 25, illetve 23 százalékkal kaptak több pénzt és terményt munkájuk-

kért a gazdák, mint egy évvel korábban.

Százmillió termelés

Az új termelési és beruházási tervek is készen vannak már. Ezek szerint az idén a szegedi mezőgazdaságban újabb 9 százalékkal növekszik a termelés értéke, s év végére eléri a négyzetvetkezében a 109 millió forintot. A hozamok növelésében mindinkább az állattenyésztés kerül előtérbe a növénytermesztéssel szemben. A 9 százalékos hozamnövekedést 5 százalék költségcsökkentéssel mellett kívánják elérni. Ez is a jó gazdákhoz illő takarékoságra vall.

Beruházásokra 1966-ban újabb 15,3 millió forintot fordítanak. A többi között 5,2 millió forintból befejezik a Haladás Tsz alsó Tiszaparti öntözőtelepét, s elkészülnek a Móra Ferenc Tsz „csirkegyárának” járulékos beruházásai is. További 6 millió forintot pedig az Új Élet Tsz 300 férőhelyes szarvasmarha tenyésztelepének építésére fordítanak.

A szegedi szövetkezeti gazdák is kimagasló munkasikerrel bizonyítják tehát: 1945. április 4-e óta történelmi sorsforduló volt az életükben.

Cs. J.

Van ilyen párt!

Az SZKP XXIII. kongresszusa megnyitására

A NNAK IDEJÉN, amikor az 1917-es februári polgári demokratikus forradalom győzelmé után összeült — az akkor még többségében kispolgári pártokhoz tartozó I. Oroszországi Szovjetkongresszus —, az egyik mensevik képviselő kijelentette: „Ez idő szerint nincs Oroszországban olyan politikai párt, amelyik azt mondaná: adjátok kezünkbe a hatalmat, távozzatok, mi a helyetekbe lépünk... — a terem közepéről valaki haragú, magabiztos és határozott hangon felkiáltott: „Van ilyen párt!” S a közbeszóló Lenin, a bolsevik párt vezetője volt.

Ez a lenini felkiáltás azóta jelszóvá vált: volt és van ilyen párt, amely képes volt hatalomra vezetni a munkásosztályt, minden nehézség, háború, polgárháború, éhínség, elmaradottság után modern, gazdag szocialista nagyhatalmat teremteni, amely a világ elnyomottait mindig reménykedve és példaként tekintettek. Ez a párt a Szovjetunió Kommunista Pártja, amely Moszkvában, a Kreml nagy kongresszusi termében ma kezdi meg XXIII. kongresszusát.

Az 1898-tól számított 68 év alatt — ugyanis ekkor volt az első — 23 kongresszust tartott testvérpártunk, s ezek a kongresszusok így vagy úgy mindig beleszó-

lakta a világpolitikába. Különösen az utóbbi fél évszázad alatt, amióta a Szovjetunió létrejött, amióta a kapitalista világot alapjaiban megrázó októberi forradalom győzelme óta ráköszöntött az emberiségre új, modern korszaka. 1917 októberében a Lenin szervezte és nevelte párt állt a szocialista forradalom élén; az SZKP-nak — példája révén — óriási szerepe volt a szeret a világon megalakult kommunista pártok létrejöttében; a Szovjetunió léte ösztönözte és bátorította a két világháború között a felszabadulásukért küzdő népeket; a Szovjetunió elvitathatatlan történelmi érdeme volt a hitleri fasiszmus feletti győzelem, amely új lendületet adott a munkás- és demokratikus mozgalmak fejlődésének. Ennek nyomán többé a földön nem az egyetlen társadalmi rendszer az imperializmus, létrejött a szocialista vilárendszer is, százmilliók szabadultak fel a gyarmati és függőségi elnyomás alól, szétesett az imperializmus gyarmati rendszere, s mindezek eredményeként az erőviszonyok alaposan megváltoztak a szocialista vilárendszer, a béketábor javára. Mindezekben az alapvető világtörténelmi változásokban ott van a Szovjetunió vezető erejének, a Szovjetunió Kommunista Pártjának, Lenin harcokban edzett, dicső pártjának munkája. S igaz, hogy ma már a világ csaknem minden országában harcolnak és munkálkodnak kommunista pártok, amelyek az elmúlt évtizedekben szintén bejárták a forradalmi harcok nagy iskoláját, mégis a nemzetközi munkásmozgalmat szempontjából mindig kiemelkedő szerepe van a hajdani illegális marxista munkáskörökből milliós párttá fejlődött, 12 millió kommunista számláló, legtapasztaltabb testvér, az SZKP kongresszusainak. Különösen nagy jelentősége van napjainkban, amikor a nemzetközi munkás- és kommunista mozgalom megosztottsága fékezi a szocializmus további diadalmas előrehaladását.

MINDENKINEK a figyelme elsősorban az SZKP Központi Bizottságának beszámolójára irányul, amely nemcsak a szovjet társadalmi és gazdasági változások, de a legutóbbi kongresszus óta a világban lezajlott új fejlemények elemzésével és következtetéseivel is foglalkozik. Előttünk ismeretes az a harc, az az óriási szerep, amit az SZKP a nemzetközi kommunista mozgalom egységéért vívott küzdelemben betöltött és napjainkban is betölt. Ismeretes, hogy részvételének döntő szerepe volt az 1957-es és 1960-as moszkvai tanácskozásokban, a világtörténelmi jelentőségű elfogadott dokumentumokban, valamint a kommunista és munkáspártok 1965. márciusi moszkvai konzultációs tanácskozásán az egység érdekében tett erőfeszítésének. Akkor is, azóta is kitűnt, hogy az SZKP volt mindig az egység leghatározottabb védelmezője, az SZKP rendíthetetlenül harcol azért, hogy megteremtődjék minden szocialista ország és a kapitalista országok összes kommunista és munkáspártjainak akciógérsége a vietnami nép igazságra harcának támogatására. Bizonyára a XXIII. kongresszus állásfoglalásaiiban is fontos helyet kap, hogy az SZKP továbbra is hűségesen és fáradhatatlanul harcol a nemzetközi kommunista mozgalom egységéért, amely feltétele a szocializmus világméretű

győzelmének, az imperializmus elleni eredményes harcnak.

HASONLO érdeklődéssel fordul a világ a szovjet népgazdaság új öt éves tervének nyilvánosságra hozatala fele is, hiszen ez a terv újabb lépés az az úton, amelyen úttörőként a kommunizmus felé a Szovjetunió törli az utat. Ma már — s ezt még a legvakultabb szovjetellenes politikusok sem tagadják — a szovjet gazdasági rendszer vitathatalan eredményeket ért el. Az intervenció után 1920-ban a Szovjetunió ipara az 1913-asnak egyötödére esett vissza, s csak 1926-ra érte el az 1913-as szintet, miközben az USA ipara zavartalanul fejlődött, s ez idő alatt termelését másfélszeresére növelte. A második világháború szörnyű pusztítása után a szovjet ipar is még csak 1948-ra érte el a háború előtti szintet, miközben az USA ipara megint háboríthatatlanul fejlődve újabb másfélszeresére növekedett. Tehát az elmúlt 40 évben a Szovjetunió elonytelen versenyben volt az USA-val szemben. Ma azonban beláthatatlan perspektíva nyílt a szovjet fejlődés előtt. Nem véletlen, hogy az amerikai imperializmus számára Dulles, a hidegháború hajdani bajnoka azt mondta, hogy „a legnagyobb veszély a gazdasági verseny”, amelyben a Szovjetunió vitathatalan sikereket ért el. A Szovjetunió a hét éves terv egyetlen napján annyi terméket állított elő, mint amennyit 1921-ben fél év alatt; 7 év alatt az ipar annyi termelt, mint 1919-től 1958-ig eltelt 40 év alatt; a szovjet acélgártás 7 év alatt annyit növekedett, mint a megelőző 18 év alatt; az élelmiszeripar, mint azelőtt 19 év alatt; egyedül a bratskij vízi erőmű annyi energiát ad, mint 1948-ban az összes szovjet vízi erőművek együttvéve. És így sorolhatnánk a gyors, szocialista fejlődés tényeit. Kiszámították, hogy ha Oroszországban kapitalizmus marad, az ipar csak 90 éves fejlődés alatt, 2003-ban érte volna el az 1965-ös szintet. S az új öt éves terv további nagy előrehaladást ígér abban a nagy világvágyban, amelynek egyik célja: minden tekintetben túlszárnyalni a legfejlettebb tőkés államokat.

Persze a fejlődés, a történelem menete, ahogyan Csernisevszkij, a nagy orosz forradalmi demokrata írta — „nem a széles, sima és egyenes Nyevszkij prospekt járdája”. Az élet, a gazdaság, a társadalom fejlődése új jelenségeket vet fel, amelyek új, tudományos következtetések levonását követelik. A lenini pártot, az SZKP-t az jellemezte eddig is, hogy számára a marxizmus—leninizmus biztos, tudományos irányítást mindig megmutatja a követendő út, új módszereket és új feladatokat. S noha az előzetes híradások „csendes munkakongresszusokról” szólnak, bizonyos, hogy ezúttal is megfogalmazást kapnak új, elméleti általánosítások is.

SZÁMUNKRA, magyar kommunisták, a magyar dolgozók számára természetesen világos, hogy itthon, a mi hazánk sajátos gazdasági, történelmi viszonyainak megfelelően kell megkeresni a szocializmus vezető leghevesebb útját. De mi, a Szovjetunióban nemcsak felszabadítottakat, hanem pártjában, az SZKP-ban az idősebb, a tapasztaltabb testvért is tiszteljük. Ezért fordul a ma kezdődő moszkvai tanácskozás felé.

RÁCZ LAJOS

A tervezettnél több traktor és kombájn

Az eredeti tervelírások szerint a mezőgazdaságnak az idén 1950 hazai gyártmányú és 3000 import-traktort, továbbá 100 lánctalpas erőgépet kellett volna kapnia. Az újabb felmérések azonban azt mutatták, hogy ezek a tételek — különösképpen a lánctalpas traktorokat tekintve — nem fedezik az üzemek igényeit. Az Agrotársaság éppen ezért újabb tárgyalásokat kezdett, s további 250 NDK-gyártmányú eszközhozó traktort és

600 nagyteljesítményű lánctalpas traktort sikerült lekötnie a külföldi szállítók. A hazánkban legjobban bevált nagyteljesítményű szovjet kombájnból az idén az eredeti terv szerint ezret szándékoztunk vásárolni. Azóta már ezek a számok is módosultak, s a trósz megkezdte tárgyalásait további 500 kombájn vásárlására, illetve szállítására. A szovjet partner egyébként a szokott pontossággal teljesíti vállalt kötelezettségét.

MÁRCIUS 31-TŐL:

Új közlekedési rend Szeged egyik forgalmas góciában

Szegeden a Kelemen és a Kállay Ödön utca kereszteződésében március 31-én reggel 8 órakor üzembe helyezik az automata fényjelző berendezést. Így kívánják meggyorsítani a villamosok forgalmát ezen a szakaszon is. Az alábbiakban közöljük a fényjelző készülék működésének elvét, valamint a gyalogosok és a járművezetők közlekedésére vonatkozó, itt kialakított szabályokat.

A fényjelző készülékeket a villamosok vezérik a Kelemen utcáról, a Széchenyi térről és a Kállay Ödön utcáról. A villogó zöld állásból a lámpák piros fényre váltanak át. Ilyen esetben a járművezetők a kereszteződésbe nem hajthatnak, illetve onnan haladéktalanul távoznuk kell. Kereszteződésben csak akkor haladhatnak a járművek, ha a fényjelző készülék részükre szabad utat, azaz villogó zöld jelzést mutat. Ilyen esetben meg kell azonban állni a Széchenyi tér egyirányú utcájából és a Kelemen utcából kihajtó járműveknek, mivel ott a Kállay Ödön utca forgalmának védelmére „Állj!” „Elsőbbségadás kötelező!” jelzőtáblák dominálnak.

Kanyarodási lehetőségek: valamennyi betorkolló útvonalról tilos a balra nagy ívben történő kanyarodás. Az utcából csak jobbra és

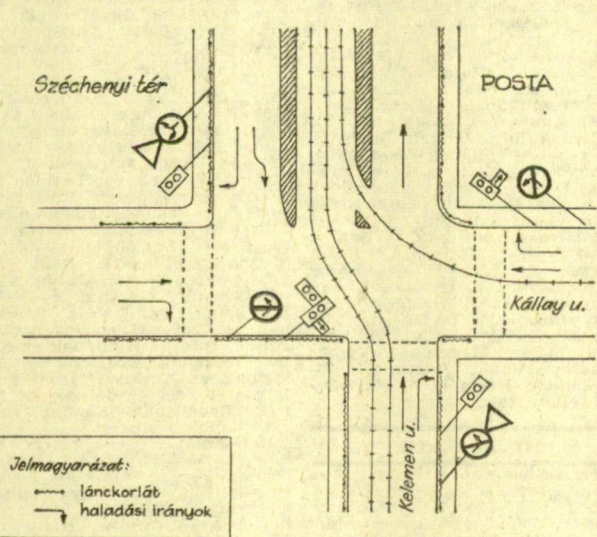
kis ívben, illetve egyenes irányba szabad tovább haladni.

A jobbra kis ívű kanyarodás mind a zöld villogó, mind a piros fényjelzés mellett lehetséges, kivéve a Széchenyi térről a Kelemen utcába, és a Kállay Ödön utcából a Széchenyi térre. A bekanyarodás csak a zöld villogó jelzés esetén a megengedett.

A fényjelző készülék jelzései a gyalogosokra nem vonatkoznak. A kereszteződést tehát minden esetben úgy kell megközelíteni, hogy mind a piros fényjelzésre, mind pedig a gyalogosok

forgalmának biztosítására meg tudjanak állni. Ez a szabály egyaránt vonatkozik a közúti járművekre és a villamosok forgalmára. A gyalogosok figyelmét pedig arra hívjuk fel, hogy csak az útburkolati jellel kijelölt gyalogátkelőhelyen haladjanak át.

A jelzőberendezéssel ellátott útkereszteződésben egyelőre közlekedési rendőr irányítja a forgalmat, amíg az új közlekedési rendet meg nem szokják. Alábbi rajzunk a kereszteződés részletes forgalmi rendezését mutatja a jelzőtáblákkal és a haladási irányokkal.

Kedd, 1966. március 29. DÉL-MAGYARORSZÁG 3